

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

11332

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından, Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını talep ederim.

Murat ÇAN

Samsun Milletvekili

Seçim bölgem Samsun'un da aralarında bulunduğu Karadeniz Bölgesi, başta fındık olmak üzere zirai ürünlere ciddi zarar veren uzak doğu orijinli istilacı tür Kahverengi Kokarca zararlısının tehdidi altındadır. Türkiye'de ilk kez 2017 yılında Batum'a sınır komşusu olan Artvin ili Kemalpaşa ve Hopa ilçelerinde görülmüş olan bu istilacı türün dışısı, bir dönemde 280-300 adet yumurta bırakma kapasitesinde olup, hali hazırda ülkemizde büyük bir popülasyona ulaşmış durumdadır.

Aradan geçen 7 yıllık süre zarfında bu istilacı türe karşı etkin bir mücadele yürütülemediği sebebiyle, fındık başta olmak üzere, diğer kabuklu yemişler, sebzeler, orman emvali ve süs bitkileri dâhil olmak üzere yaklaşık 300 bitki türünde önemli zarar yaşanmıştır.

Kahverengi kokarca popülasyonunun ve fındık başta olmak üzere zirai ürünlere verdiği hasarın yıldan yıla artması, bu istilacı türe karşı yürütülen mücadelenin son derece yetersiz ve başarısız olduğunu ortaya koymaktadır.

Kahverengi kokarca popülasyonu ile mücadelede dünya genelinde, biri kimyasal diğeri ise biyolojik olmak üzere iki mücadele yöntemi benimsenmiş ve uygulanmaktadır. Ülkemizde ise bu istilacı türe karşı bugüne kadar kimyasal mücadele yürütülmüş, ancak yetersiz kalmıştır. İkinci yöntem olarak benimsenen biyolojik mücadele ise zararlının yumurta parazitoiti olan samuray arısı popülasyonunu büyütme yönelik laboratuvar ve saha çalışmalarıdır. Bu kapsamda 2023 yılı sonunda Samsun Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde(KTAE) samuray arısı çoğaltmaya yönelik laboratuvarı kurulması kararı alınmıştır. Bu istilacı türe karşı biyolojik mücadele çalışmalarına 7 yıl geç başlanması, bugün yaşadığımız sorunların önemli bir nedenidir.

Bu tespit ve değerlendirmelerden hareketle;

- 1- 2023 yılı sonunda Samsun Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ndeki eski hizmet binasının biyolojik mücadele laboratuvarına dönüştürülmesi projesi sürecinde hangi aşamaya gelinmiştir?
- 2- 22 Ocak 2024 tarihinde enstitüden yapılan bilgilendirmede, projesinin tamamlanmasına müteakip ihale aşamasına geçileceği belirtilmiştir? İhale gerçekleşmiş midir? Gerçekleşmediyse ne zaman gerçekleşecektir?
- 3- Söz konusu bilgilendirmede, laboratuvar kurulum işlemlerinin tamamlanmasıyla birlikte yapılacak üretim çalışmaları sonucunda bu sene(2024 yılı) yaz aylarında doğaya ilk salınımların yapılmasının planlandığı belirtilmiştir. Bu planlamada bir aksama öngörülmekte midir?
- 4- Söz konusu istilacı türe karşı biyolojik mücadelede 7 yıl geç kalınmasının sebebi nedir?